

cds de Marke
Daltononderwijs is
investeren in
kinderen

Vrijheid in gebondenheid

Zelfstandigheid

Samenwerking

Samengesteld door de teamleden van cds de Marke:

Annelies de Jong, Marianne Stegeman, Anja Kooi,
Maarten Snoep, Rita Lammers, Marjolijn Schurer en
Trieneke Velthuis.

Directeur: Martien de Pauw

Redactie: Trieneke Velthuis (Dalton-coördinator)
Juni 2009

Voorwoord

1. Dalton; een blijvende inspiratie

Sinds 21 april 2008 mogen we de Marke officieel Daltonschool noemen.

Hier is een heel traject van na- en bijscholing aan vooraf gegaan. Gedurende twee schooljaren (2004-2006) hebben we als team een Daltoncursus gevolgd. Iedereen heeft de cursus afgerond en het persoonlijke Daltoncertificaat gehaald. In de periode dat we de cursus volgden, zijn we ook lid geworden van de Nederlandse Daltonvereniging.

In de maand november van 2007 heeft een visitatie plaatsgevonden, dat wil zeggen dat twee bezoekers van de landelijke Daltonvereniging een dag op bezoek zijn geweest en ons hebben beoordeeld op de dalton-aspecten. We hebben een positief oordeel gekregen en het hoofdbestuur van de Nederlandse Dalton Vereniging heeft er daarna mee ingestemd dat we “De Marke” Daltonschool mogen noemen.

Het feit dat we ons nu christelijke daltonschool De Marke mogen noemen, geeft nieuwe inspiratie om steeds weer aspecten van ons daltononderwijs te verbeteren.

Als team blijven we ons constant ontwikkelen, mede door de creativiteit en inzet van de mensen. Het Daltonconcept biedt deze ruimte aan nieuwe ideeën.

Op welke manier wij op de Marke vorm geven aan het Daltononderwijs, kunt u lezen in dit informatieboekje.

Na een korte uitleg over de drie Dalton-principes: vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking, kunt u lezen hoe wij in de verschillende groepen werken vanuit deze principes.

Met enthousiasme en plezier zijn we steeds bezig een doorgaande lijn te realiseren in ons onderwijs aan uw kinderen.

Veel plezier met het lezen van dit informatieboekje.

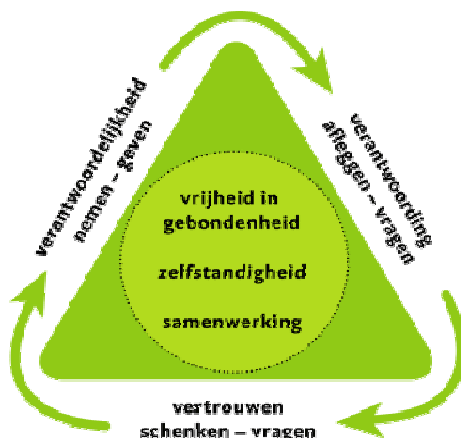
Vriendelijke groeten, het team van cds de Marke.

Inhoudsopgave

1. Voorwoord - Dalton; een blijvende inspiratie
 2. De drie Daltonprincipes:
 - Vrijheid in gebondenheid
 - Zelfstandigheid
 - Samenwerking
 3. Zelfstandig werken:
 - Van taakbord naar taakbrief
 - Werkplekken/ stiltewerktijd
 - De dagkleuren
 - De boog; uitgestelde aandacht
 - De weektaak van donderdag - woensdag
 - De Instructietafel
 - Een open klas
 - Extra werk
 - Effectieve instructie en planning
 4. Keuzewerk
 5. Samenwerking
 - Maatjeswerk
 - Tutorlezen
 - Samenwerkend leren
 6. Specifieke Daltonkenmerken in :
 - groep 1/2
 - groep 3/4
 - groep 5/6
 - groep 7/8
 7. Evalueren en reflecteren met de kinderen
 8. Taakbrief als communicatiemiddel
 9. Dalton en zorg
 10. Ontwikkelen van samenwerkingsvormen
- Bijlagen: 1. Voorbeelden van de dag - en weektaken
2. Uitleg van de kolommen op de taak
3. Uitleg van meervoudige intelligentie
Verwijzen naar websites

2. De Daltonprincipes

Het daltonconcept kent drie basisprincipes: vrijheid in gebondenheid, zelfstandigheid en samenwerking. Deze principes ziet u hieronder in het figuur staan. Vervolgens worden de principes verder uitgelegd.

Vrijheid in gebondenheid

Grenzen stellen

Op een Daltonschoon leren de kinderen door zelfstandig kennis en ervaring op te doen. Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken, eigen wegen te vinden. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. De leerkracht biedt iedere leerling structuur om die vrijheid binnen grenzen te kunnen leren hanteren.

Verantwoordelijkheid leren

Vrijheid betekent in het Daltononderwijs: kunnen/leren omgaan met verantwoordelijkheid. Uitgangspunt is het vertrouwen in de eigen kracht van ieder kind. Leerkracht en leerling maken samen afspraken over de leerstof. De leerling schat zelf in wat het nodig heeft om een taak te kunnen doen en in hoeveel tijd. Achteraf legt het kind verantwoording af aan de leerkracht.

Stap voor stap

Het leren omgaan met vrijheid gaat stap voor stap. Bij kleuters gaat het om kleine, overzichtelijke taken, die ze zelfstandig uitvoeren. Naarmate kinderen zich verder ontwikkelen, worden taken omvangrijker en complexer. Net als op alle scholen wordt de inhoud van de leerstof grotendeels bepaald door de richtlijnen van de overheid, de samenleving, het schoolplan.

Zelfstandigheid

Zelfstandige mensen

Het Daltononderwijs wil kinderen vormen tot volwassenen die zelfstandig kunnen denken en handelen. Daarvoor is nodig dat kinderen leren hoe je informatie opdoet, hoe je zaken op waarde kunt schatten en hoe je keuzes maakt. Daarin zal ieder mens verschillen en daar houdt het Daltononderwijs rekening mee.

Zelfstandig werken

Ieder kind heeft recht op optimale kansen om zichzelf te ontwikkelen. Daarom wordt op Daltonschoon veel zelfstandig gewerkt. De leerkracht onderzoekt steeds wat ieder nodig heeft om iets specifiek te kunnen leren. Zijn/haar rol is het begeleiden en coachen van iedere leerling, het initiatief blijft zoveel mogelijk bij de leerling.

Samenwerking

Respect voor de ander

Om later als volwassene te kunnen deelnemen aan de samenleving moet je leren samenwerken. Ook met mensen die je niet zelf kiest. Daarom wordt op Daltonscholen veel aandacht besteed aan het spelen en werken in groepjes. Meestal gaat het om leerlingen uit dezelfde klas die samen een opdracht uitvoeren, maar ook gebeurt het dat leerlingen van verschillende leeftijden samenwerken. Al doende leren ze luisteren naar elkaar en respect te hebben voor elkaar. Ieder mens is immers verantwoordelijk voor zichzelf en voor zijn omgeving.

Deze theorie over de drie Dalton principes moet gestalte krijgen in de praktijk, in het dagelijks werken met de kinderen.

Om het zelfstandig werken vorm te geven, wordt op de Marke gewerkt met taakborden en taakbrieven. Kinderen leren te plannen en keuzes te maken wanneer ze een bepaalde taak gaan maken. Per groep wordt verteld op welke manier we aan zelfstandigheid werken. Bij het zelfstandig werken horen allerlei aspecten: verschillende werkplekken, de dagkleuren, de boog - uitgestelde aandacht, de weektaak van donderdag t/m woensdag, de instructietafel, een open klas, extra werk en effectieve instructie en planning.

Vrijheid in gebondenheid en samenwerking zitten sterk verweven in het zelfstandig werken, bijvoorbeeld bij het plannen van de taken en het feit dat er elke week samenwerkingstaken op de taakbrief staan. Daarnaast werken we met het keuzewerk, in de groep of groepsoverstijgend. Wat we hiermee bedoelen en hoe wij er mee werken, kunt u lezen in de volgende hoofdstukken.

3. Zelfstandig werken

Van taakbord naar taakbrief

Groep 1/2

Op het takenbord registreert het kind zelf welke taak hij / zij die dag heeft gedaan. Boven aan het takenbord zie je de kleuren van de dag en het thema. Aan de rechterkant hangen de naamkaartjes van de hulpjes van die dag.

Aan de linkerkant van het takenbord hangen de kaartjes met de namen van de kinderen van groep 2 met daarboven de kaartjes met de activiteiten van de weektaak en aan de rechterkant de naamkaartjes van groep 1 en 0 met hun activiteiten.

Als het kind een taak afheeft, hangt het een kraal (in de kleur van de dag) op achter zijn / haar naam en onder de activiteit.

De kinderen mogen zelf plannen wanneer ze de verschillende activiteiten binnen de weektaak doen.

Groep 3/4

In groep 3/4 wordt gewerkt met een dagtaak. In groep 3 staan de taken van de ochtend op het bord. In het begin van groep 3 zijn woorden nog lastig; de eerste tijd staan er dan ook tekeningetjes bij, die de taak voorstellen. Na enkele dagen zijn er woordjes geleerd en staan er letters voor de taak, bijvoorbeeld r = rekenen, s = schrijven.

Achter in de klas hangt een magneetbord voor groep 3.

Bovenaan staan plaatjes van de boeken van de vakken lezen, rekenen, taal en schrijven.

Aan de zijkant van boven naar beneden staan de namen van de kinderen van de groep 3.

Bij het bord horen gekleurde magneetjes in de kleuren van de dagen.

Als een taak af is doet de leerling een magneetje in het betreffende vakje.

Zo kan de leerkracht zien wie welke taak al klaar heeft.

Voor groep 4 staan de taken op een taakbrief, een dagtaakbrief.

Als de kinderen van groep 4 een taak af hebben, kleuren ze het af op de dagtaakbrief.

Groep 5 t/m 8

In groep 5/6/7/8 wordt gewerkt met een weektaak.

Op donderdag nemen we de weektaak door en volgt er instructie voor een aantal onderdelen. Daarna gaan de kinderen een planning maken. Er zijn kinderen die direct een planning voor de hele week maken, anderen maken een planning per dag. Er wordt een kruis gezet in de kleur van de dag in het 'af'-vakje. Als de taak af is, kan het vakje ingekleurd worden. We stimuleren het vooruit plannen.

Kinderen die snel klaar zijn kunnen daarna aan het werk met de extra opdrachten van de taak, die met een ster * op de taak staan aangegeven.

Voorbeelden van de dag- en weektaakbrieven staan in bijlage 1.

Uitleg van de kolommen op de dag- en weektaakbrief staan in bijlage 2.

Verschillende werkplekken en stiltewerktijd

Tijdens het zelfstandig werken mogen de kinderen elkaar fluisterend helpen en elkaar uitleg geven. Regelmatig wordt in maatjes gewerkt. Wanneer een kind dit storend vindt, mag hij/zij op de gang aan een stiltewerkplek werken.

De stiltewerktijd op de gang duurt elke morgen tot 11.00 uur, daarna mag er ook fluisterend samengewerkt worden.

In de klas hebben we ook regelmatig stiltewerktijd. Er staat dan een rood mondje op het bord. De stiltewerktijd duurt een bepaalde tijd, bijvoorbeeld 20 minuten. Onder het rode mondje staat de eindtijd van de periode van stil werken. Er mag dan niet gepraat worden, ook is er dan geen overleg mogelijk. Op deze manier is er elke dag tijd voor een rustige werksfeer, naast een bedrijvige werksfeer.

Veel kinderen vinden het fijn om achter de computer te werken. Wij vinden het belangrijk dat kinderen hier goed mee leren omgaan. Wij

zorgen ervoor dat er opdrachten op de weektaak staan die op de computer gedaan moeten worden. Dat kan bijvoorbeeld zijn een zoekopdracht op internet, een verhaal schrijven of een taal- of rekenopdracht maken.

We hebben afspraken gemaakt met de kinderen over wat ze moeten doen wanneer ze op ongewenste sites terechtkomen. Wij zien er op toe dat deze afspraken nageleefd worden.

De weektaak van donderdag tot en met woensdag

Door de hele school start de nieuwe weektaak op donderdag en loopt door tot en met de volgende woensdag. Deze periode van de taak past het best in de klassenorganisatie.

De dagkleuren

In alle groepen gebruiken we dezelfde dagkleuren:

Donderdag	-	paars
Vrijdag	-	blauw
Maandag	-	geel
Dinsdag	-	rood
Woensdag	-	roze

Deze kleuren sluiten aan bij Schatkist. Schatkist is een methode voor groep 1 en 2 voor taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Een onderdeel van Schatkist is de weekwijzer waarop de dagen in kleuren worden aangegeven.

De boog; uitgestelde aandacht

Wanneer een kind iets niet begrijpt, mag het kind hulp vragen in het groepje waarin hij/zij zit te werken. Als de kinderen er dan nog niet uit komen, moeten de kleuters wachten tot juf weer bij zijn/haar tafel komt. Vanaf groep 3 kan het kind zijn/haar naamkaartje in de boog zetten. De leerkracht ziet het kaartje en helpt de leerling. Dit hoeft niet direct te zijn, de leerkracht kan bezig zijn met bijvoorbeeld hulp aan een kind en kan dan niet gestoord worden. Op deze manier leren kinderen, dat ze eerst zelf een oplossing moeten zoeken voor hun problemen en leert het kind om te gaan met uitgestelde aandacht. Het kan eerst doorgaan met de dingen die het kind wel begrijpt. De leerkracht komt dan later langs om hulp te bieden of roept het kind bij zich aan de instructietafel.

De instructietafel

De instructietafel neemt een belangrijke plaats in. In elk lokaal wordt er aan gewerkt. Tijdens het zelfstandig werken is er tijd voor extra hulp aan individuele kinderen of verlengde instructie aan kleine groepjes kinderen.

De instructietafel wordt ook wel gebruikt door kinderen om samen maatjeswerk te doen.

Een open klas

We willen ons onderwijs op een open manier vorm geven. Om dit te bereiken is het mogelijk om de schuifwand van het lokaal helemaal of gedeeltelijk open te zetten. Dit kan bij de lokalen van groep 3 t/m 8.

Wanneer er kinderen op het computereiland of aan de stiltewerkplekken werken staat de schuifwand open. Dit gebeurt

soms ook als we met keuzewerk bezig zijn. Zo houden we overzicht over alle kinderen.

Extra werk

De weektaak is niet voor iedereen gelijk. Wanneer een leerling moeite heeft het niveau en/of het tempo van de groep bij te houden wordt zijn/haar weektaak hierop aangepast.

Deze leerlingen maken relatief weinig ster - *opdrachten.

De meeste leerlingen maken naast de basisweektaak regelmatig ster - *opdrachten.

De snelle kinderen worden gestimuleerd om alle *opdrachten van de weektaak te maken. Daarnaast hebben we met sommige kinderen speciale afspraken gemaakt. Zij maken bijvoorbeeld meer verdiepingen - of verrijkingsopdrachten, eventueel op de computer.

Effectieve instructie en planning

Door het werken met combinatiegroepen krijgen de kinderen niet allemaal gelijktijdig instructie van de taken. Tijdens het geven van instructie aan de ene groep, werkt de andere groep zelfstandig.

Als we om 9.00 uur met werken beginnen, is er om de dag een kort instructiemoment voor rekenen. Daarna zijn de kinderen zelfstandig aan het werk en kan de leerkracht de leerlingen die (deels) op eigen niveau werken bij zich aan de instructietafel roepen. Het vrijwillige instructiemoment voor taal kan plaatsvinden aan de instructietafel, maar als veel kinderen mee willen doen, doen we het gewoon op de eigen plaats. Kinderen kunnen zelf meestal goed inschatten of het slim voor hen is om mee te doen aan de instructie of dat ze zonder kunnen. Een enkele keer geeft de leerkracht aan of hij/zij vindt dat het kind de instructie goed kan gebruiken.

Ook kan het zijn dat een leerling of groepje leerlingen een onderdeel van de vorige dag toch niet helemaal begrepen had. Dan is er dus ook tijd om deze kinderen te helpen.

4. Keuzewerk

Een dagelijks terugkerend onderwerp is 'keuzewerk'. We doen dit de laatste 20 of 25 minuten van de ochtend of middag. Bij het keuzewerk kiezen de kinderen uit een aantal activiteiten die zichtbaar in de klas in een fotorij hangen. We werken over het algemeen drie weken met dezelfde onderdelen en daarna verandert de lijst weer. De kinderen houden op een stempelkaart bij wat ze hebben gedaan.

Om te waarborgen, dat keuzewerk divers is, zijn de onderdelen van het keuzewerk gebaseerd op de uitgangspunten van 'meervoudige intelligentie' van Howard Gardner. Elk kind heeft één of meerdere intelligenties waarin hij of zij goed is en waarin het geïnteresseerd is. We proberen de kinderen hun eigen specifieke intelligentie verder te laten uitdiepen en dingen waar het kind geen interesse in heeft, hoeft het bij het keuzewerk dan ook niet te doen.

Er zijn acht intelligenties te onderscheiden: taalslim, muziekslim, mensenslim, beeldslim, lichaamsslim, natuurslim, getalslim en zelfslim. (voor uitgebreide informatie - zie bijlage 3)

Een aantal voorbeelden waaruit de kinderen kunnen kiezen: bijvoorbeeld puzzels, geheimschrift, creatieve opdrachten, computer, creatieve taalopdrachten, rekenkaarten, spelen met k'nex of lego, een gezelschapsspel, tekenen, Donald Duck of Tina lezen, een werkstuk maken, muziek en dans.

Elke 1^e dinsdagmiddag van de maand doen we groepsoverstijgend keuzewerk. We maken groepjes van kinderen uit verschillende groepen. Op die dinsdagmiddag worden de keuzewerkactiviteiten aangepast en op elkaar afgestemd. We zorgen ervoor dat de

materialen geschikt zijn voor kinderen van groep 1 t/m 8 en dat er ruime keuze is.

Van 14.15 tot 15.00 uur laten we de kinderen in groepjes van 4 afspreken wat ze gaan kiezen en in welk lokaal of op de gang ze gaan zitten spelen/samenwerken.

Het belangrijkste hierbij is dat de kinderen **samen** iets gaan doen.

5. Samenwerking

Maatjeswerk

We vinden het belangrijk dat kinderen leren samenwerken met iedereen.

In de dag - en weektaak staan regelmatig opdrachten die de kinderen met een maatje mogen doen. De kinderen mogen hiervoor zelf een maatje kiezen of de leerkracht koppelt ze aan elkaar. Daarnaast worden de kinderen regelmatig aan elkaar gekoppeld door naamkaartjes te trekken. Zo werken de kinderen ook eens met iemand samen die ze anders niet zo snel zouden kiezen.

Gezamenlijk gaan ze een opdracht uitvoeren. Dit kan variëren van een spel samen spelen bij de kleuters tot een taalopdracht maken tot een creatieve opdracht samen uitvoeren.

Tutorlezen

Elke dinsdagmorgen na de pauze wordt er aan tutorlezen gedaan. De kinderen uit groep (2, 3) 4, 5 en 6, die het leesniveau AVI 9 nog niet hebben gehaald, gaan dan 20 minuten per week lezen. Dat gebeurt samen met een tutor. Een leerling van groep 6, 7, 8 is dan tutor van een lezer. De oudere leerling begeleidt de lezer. Vooraf is er instructie geweest op welke manier de tutor de lezer moet begeleiden. In de loop van het jaar verandert de samenstelling van de tweetallen; de kinderen uit groep 3/4, die extra leestijd nodig hebben, worden begeleid door vrijwillige tutores uit groep 5 t/m 8. De rest van de kinderen gaat dan met andere leesvormen bezig.

Samenwerkend leren

Bij veel vakken wordt regelmatig samengewerkt door kinderen. Met de keuze van methodes is hier ook rekening mee gehouden; onze taalmethode bijvoorbeeld kent veel samenwerkingsopdrachten.

Samenwerkend leren wordt ook toegepast als we werken aan ons jaarlijks project. In kleine groepen wordt dan aan een speciaal thema gewerkt.

En de actualiteit biedt nogal eens aanknopingspunten om groepsoverstijgende activiteiten te ontplooiën. (bijvoorbeeld Olympische Spelen, ijsfestijn)

6. Groepsspecifieke Daltonkenmerken

Groep 1/2:

Het onderwijs in groep 1 en 2 is er op gericht zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belangstelling en de belevingswereld van het kind en zijn/haar ontwikkelingsfase en niveau.

Om voor de kinderen duidelijk te maken hoe de dag eruit ziet, maken we gebruik van dagritmekaarten. Hierop kunnen de kinderen zelf zien wat er die dag gaat gebeuren en in welke volgorde. We werken met thema's, die aansluiten bij de belangstelling van de kinderen. De duur van het thema is meestal 3 weken, maar afhankelijk van het enthousiasme van de kinderen kan dit verlengd worden. We bieden de thema's zo compleet mogelijk aan, met verhalen, liedjes, creatieve activiteiten en spel. Zelf brengen we van te voren de klas al in de sfeer van het thema. De kinderen komen met aanvullingen hierop.

Omdat we werken met combinatiegroepen bieden we de activiteiten op verschillende niveaus aan, zodat elk kind tot zijn/haar recht komt. We bieden een rustige, veilige leeromgeving aan waarin het kind uitgedaagd wordt zich te ontwikkelen. Binnen deze leeromgeving wordt het kind gestimuleerd zelfstandig te handelen. Bijvoorbeeld zelf naar het toilet gaan (door middel van een kleurenketting), opruimen, materialen pakken, aan- en uitkleden.

Om bij jonge kinderen enig inzicht in de tijd te ontwikkelen, worden een aantal dingen aangeboden:

Het plannen met behulp van dagritmekaarten

Elke dag worden kaarten opgehangen met daarop de activiteiten die plaatsvinden van 's morgens t/m 's middags.

Hulpjes van de dag

Twee kinderen zijn de hulpjes van de dag. Ze mogen die dag naast juf zitten, het knijpendje boven de goede dag zetten, de klassenmap ophalen, de tassen uitdelen, zorgen dat de deuren dicht zijn en ze mogen op de schommel.

Het plannen van de weektaak

Deze taak bestaat voor de kinderen van groep 2 uit drie creatieve taken, kiezen uit de kast en spelen in een hoek.

Leerlingen van groep 1 hebben twee creatieve taken, kiezen uit de kast en spelen in een hoek.

De kinderen die in de loop van het jaar in groep 0 komen bieden we één keer in de week een taakje aan, hierbij staat het experimenteren met en het leren hanteren van het materiaal voorop.

Dalton - verjaardagskalender

Aan het begin van het schooljaar maakt elk kind een werkstuk met daarop de verjaardagsdatum.

(bijvoorbeeld feesthoed / ballon) Al deze werkstukken worden op volgorde bij de poster van Winnie de Poeh gehangen, zodat de kinderen kunnen zien wie het eerst jarig is. Als een kind jarig is, gaat het werkje mee naar huis.

Symbool voor uitgestelde aandacht

Als we werken met een groepje kinderen of een kind alleen, dat extra aandacht nodig heeft, zit "Rinkelbel" (een knuffelpop) op juf haar stoel. Dit betekent dat de andere kinderen even niet mogen storen en het zelf even moeten oplossen.

De strippenkaart

Bij het kiezen uit de kast maken we regelmatig gebruik van de strippenkaart. Hierop staan alle ontwikkelingsmaterialen in opklimming van moeilijkheid. Na controle krijgt het kind een sticker op zijn/haar strippenkaart. Volle kaarten worden in hun plakboek geplakt. Hierin plakken we van ieder thema een werkje. Aan het eind van groep 2 krijgen ze hun plakboek mee naar huis.

Groep 3/4

Planbord

De taken die op een dag in groep 3 gemaakt moeten worden, staan op het bord. De kinderen gebruiken het planbord als ze een taak afhebben. Ze zetten een gekleurd magneetje bij hun naam en het betreffende vak.

Voor de kinderen van groep 4 staat de dagplanning op het bord en gebruiken ze de dagtaak om een gemaakte taak af te kleuren.

Strippenkaart voor lezen

Voor het registreren van allerlei activiteiten die bij het lezen horen, wordt in groep 3 een strippenkaart gebruikt. Hierop staan alle spelletjes, computeroefeningen en leesboekjes vermeld.

Extra leestafel

Er is een extra leestafel in de klas met de klank en luistermethode voor extra leesbegeleiding en oefening.

Groep 5/6:

Dagplanning

Op het bord wordt dagelijks de planning van die dag geschreven. Daarnaast wordt genoteerd op welk tijdstip uitleg van de vakken wordt gegeven.

Samenwerkend leren

Samenwerkend leren doe je in groepjes. De kinderen kiezen zelf over welk onderwerp ze willen werken. Zo ontstaan er groepen.

Iedereen krijgt in zijn/haar groep een speciale taak. Die taken worden door de kinderen zelf verdeeld. De taken zijn: materiaalman, tijdbewaker, verslaggever, illustrator, groepsleider.

Op deze manier ervaar je ook waar een ander goed in is en dat je elkaar nodig hebt om goed samen te werken om tot een goed resultaat te komen.

De postbus

In de klas staat een postbus. Als een kind iets wil vragen of ergens op wil reageren, kan het een briefje schrijven en in de postbus doen. Afhankelijk van wat de vraag of reactie is, wordt er met het kind zelf op teruggekomen en soms ook met de hele groep.

Groep 7/8:

Planning

Achter in de klas hangt een white-board dat een centrale rol inneemt in de planning. Op dit white-board staat voor de hele week per groep en soms per leerling aangegeven wanneer instructie, een gezamenlijke les of het nabespreken van een les gepland is. Als een onderdeel voor alle kinderen geldt dan staat het midden op het bord. Kinderen weten dus voor de hele week waar ze aan toe zijn. 's Ochtends wordt dit ook altijd even gezamenlijk doorgenomen.

Vrijwillige instructiemomenten

Bij het doornemen van de nieuwe weektaak, op donderdag, gaan we de taallessen kort langs. Sommige kinderen hebben echter meer instructie nodig. Daarom zijn er voor de 'lastige' lessen vrijwillige instructiemomenten in de week ingepland, zodat de kinderen, die dit nodig hebben, voldoende aandacht krijgen en kinderen die het al door hebben niet hoeven te wachten. Deze manier van werken geldt ook voor de spelling. De extra instructiemomenten worden aangegeven op het white-board.

Klassenvergadering

Eén keer in de 2 weken wordt er op woensdag een klassenvergadering gehouden. Zowel de kinderen als de leerkracht mogen onderwerpen aandragen. Als de kinderen geen onderwerp hebben, komt de leerkracht met een onderwerp.

Postbus

Er wordt gebruik gemaakt van een postbus voor vragen en reacties.

Rood kaartje

Als een kind een rood kaartje op zijn/haar tafel legt, betekent dit dat hij/zij rustig wil doorwerken en niet gestoord wil worden.

7. Reflecteren en evalueren met de kinderen

Elke dag wordt er in de klas gereflecteerd en/of geëvalueerd met en door de kinderen. Reflecteren wil zeggen dat je terug kijkt en jezelf vragen stelt hoe je aan het werk geweest bent. Het gaat er dan niet om of je het werk goed of niet goed hebt gedaan. Dat is wel het geval bij evalueren. Bij evalueren gaan de kinderen dus beoordelen of ze het werk wel of niet goed gedaan hebben. Het reflecteren en evalueren gebeurt aan de hand van een regel. Twee weken achterelkaar staat dezelfde regel in alle groepen centraal. Deze regel kan te maken hebben met een Dalton-aspect, bijvoorbeeld zelfstandigheid. De regel kan ook aansluiten bij "Goed gedaan", onze methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling. De regel sluit dan aan bij de lessen uit de methode die in die weken behandeld zijn.

De taakbrief wordt gebruikt bij het reflecteren en evalueren. Op de achterkant van de taakbrief kan een smiley ingekleurd worden of kan iets opgeschreven worden.(zie bijlage 1)

Daarnaast wordt aan het eind van elke week (op woensdag) het weekverslag ingevuld hoe er gewerkt is die week. Zowel de leerling als de leerkracht vult dit deel in. Er kan bijvoorbeeld ingevuld worden of het werktempo in die week goed was of niet.
(zie bijlage 1)

8. Taakbrief als communicatiemiddel

De taakbrief wordt door de kinderen als planningsmiddel gebruikt tijdens het zelfstandig werken. Elke dag plannen de kinderen een aantal taken die gemaakt moeten worden. Daarnaast gebruiken we de taakbrief ook als communicatiemiddel naar ouders toe.

Elke week gaat de taakbrief van de afgelopen week mee naar huis. De ouders kunnen dan bekijken hoe er gepland en gewerkt is, hoe

er geëvalueerd is door zowel het kind als de leerkracht. Dit kan aanleiding zijn voor ouders de afgelopen week te bespreken met hun kind.

Er is ruimte op de taakbrief voor reacties van ouders, kinderen en/of leerkracht. Daarna gaat de taakbrief weer terug naar school, zodat de leerkracht de reacties kan lezen. Twee keer per jaar (tegelijk met het rapport) worden de taakbrieven meegegeven naar huis.

9. Dalton en zorg

Zorg voor leerlingen die extra aandacht nodig hebben:

De kinderen werken veel zelfstandig en kunnen elkaar zo nodig helpen. Doordat niet iedereen op hetzelfde moment met dezelfde lesstof bezig is, heeft de leerkracht extra tijd om de verschillende lesinstructies verkort of juist zeer uitgebreid te doen, passend bij de behoefte van de kinderen.

Kijken naar kinderen:

Wanneer kinderen werken is het belangrijk om er op toe te zien of zij dat goed doen. De leerkracht is begeleider én bewaakt de grenzen wat betreft de vrijheid.

10. Ontwikkelen van samenwerkingsvormen

De komende tijd willen we nog meer aandacht besteden aan het verbeteren en ontwikkelen van samenwerkingsvormen. Er wordt al regelmatig samengewerkt door de kinderen, onder andere bij taalopdrachten, bij keuzewerk, tutorlezen en in maatjeswerk.

Als team gaan we ons hier verder in verdiepen.

Bijlage 3:

Howard Gardner onderscheidt acht verschillende intelligenties:

Verbaal-linguïstisch / taalslim

Het kind denkt vooral in woorden en begrippen. Het kind is 'talig', kan al vroeg praten, houdt van spreekbeurten en boekbesprekingen, vindt lezen leuk, kan uren verhalen vertellen, heeft een grote woordenschat, begrijpt een mondelinge uitleg, leert door taal.

Muzikaal-ritmisch / muziekslim

Het kind houdt van muziek, hoort ritmes in zinnen en woorden, is gevoelig voor geluiden om zich heen, kan rijmpjes goed onthouden, onthoudt de tafels als het op een melodietje wordt aangeleerd, leert met behulp van muziek en ritmes.

Interpersoonlijk / mensenslim

Het kind wil bij de groep horen, wil altijd alles samen doen, wil de kleren die 'iedereen' heeft, is gevoelig voor stemmingen en sfeer, wil samen met anderen huiswerk leren, vindt het belangrijk te horen wat een ander van hem of haar vindt, leert door feedback.

Visueel-ruimtelijk / beeldslim

Het kind denkt in beelden en voorstellingen. Het kind ziet alles voor zich, heeft een rijke fantasie, wil plaatjes zien, krijgt het steeds beter in onze maatschappij; computer, video, beeldmateriaal. Leert door zien, leert doordat een ander het voordoet.

Lichamelijk-kinestetisch / lichaamsslim

Het kind denkt in bewegingen, door te voelen. Het kind kan niet stil zitten, moet altijd even iets of iemand aanraken, houdt van bewegen, wil voelen hoe iets werkt, leert de 'S' door hem eerst te 'lopen', leert door doen experimenteren.

Naturalistisch / natuurslim

Het kind houdt van de natuur, houdt van dieren, is gevoelig voor het klimaat, voor weersveranderingen, heeft oog voor details, kan goed rubriceren. Wat hoort bij welke soort? Leert door en met de natuur.

Logisch-mathematisch / getalslim

Het kind 'goochelt' met getallen, telt alles wat hij ziet of doet, ordent de wereld op zijn manier, leert door ordenen en is vaak een goede rekenaar, werkend volgens een eigen systeem.

Intrapersoonlijk / zelfslim

Het kind is de denker, de filosoof, kan 'uren' doorvragen. Maar als ... En wat als er dan ... Betreft alles op zichzelf, wordt soms als te serieus gezien, leert door kritisch bevragen en overwegen.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over de Marke en/of Daltononderwijs kijk dan op:

www.demarkegieten.nl
www.dalton.nl
www.ouders.nl
www.kennisnet.nl

Cds “ De Marke ”

De Weegbree 21
9461 KM Gieten

Postbus 120
9460 AC Gieten

tel: 0592-263113

directie.marke@cogdrenthe.nl
www.demarkegieten.nl

